

Raadsvoorstel

Zaaknummer: Z/26/110559/488536
Datum collegebesluit: Dinsdag 12 mei 2026
Datum commissievergadering: Donderdag 28 mei 2026
Datum raadsvergadering: Donderdag 4 juni 2026

Soort Voorstel: Raadsvoorstel
Onderwerp: Evaluatie Economische visie en agenda 2021-2024
Portefeuillehouder: Wethouder Varekamp
Programma: P3 Economie

Kernboodschap: De evaluatie van de Economische Visie en Agenda 2021–2024 laat zien dat de Voorschotense economie zich in de afgelopen jaren positief en veerkrachtig heeft ontwikkeld. Tegelijkertijd blijkt dat veel economische ontwikkelingen worden beïnvloed door bredere maatschappelijke trends, zoals digitalisering, flexibilisering van arbeid en veranderend consumentengedrag.

De rol van de gemeente verschuift hierdoor steeds meer van direct sturend naar faciliterend, verbindend en kaderstellend. De evaluatie laat zien dat het centrum van Voorschoten een belangrijke economische en sociale pijler blijft, terwijl tegelijkertijd de druk op de beschikbare ruimte voor economische functies toeneemt.

Daarnaast blijkt dat samenwerking met ondernemers en regionale partners is versterkt, maar dat verdere professionalisering nodig blijft, onder meer op het gebied van monitoring, dataverzameling en ruimtelijke keuzes.

De evaluatie vormt de inhoudelijke basis voor het opstellen van een nieuwe economische visie en agenda.

Bijlagen:

1. Evaluatie Economische Visie en Agenda 2021 - 2024
2. Economische visie 2021 – 2024
3. Economische Agenda 2021 - 2024

Beslispunt:

1. De evaluatie van de Economische Visie en Agenda 2021 – 2024 vast te stellen.

Relatie met:

Planning LTA

Inleiding en samenvatting

Op 10 juni 2021 heeft de gemeenteraad de Economische Visie 2021–2024 en de bijbehorende Economische Agenda vastgesteld. Met deze visie is richting gegeven aan het economisch beleid van de gemeente Voorschoten en zijn de belangrijkste economische speerpunten voor de beleidsperiode bepaald.

De voorliggende evaluatie geeft inzicht in de uitvoering van deze visie en de ontwikkeling van de Voorschotense economie in de periode 2021–2025. Daarbij is gekeken naar de ontwikkeling van verschillende economische sectoren, de voortgang op de speerpunten uit de economische agenda en de betekenis hiervan voor toekomstig economisch beleid.

De evaluatie laat zien dat de Voorschotense economie zich in de afgelopen jaren positief en veerkrachtig heeft ontwikkeld. Tegelijkertijd blijkt dat de economische structuur in hoog tempo verandert onder invloed van maatschappelijke ontwikkelingen zoals digitalisering, flexibilisering van arbeid en veranderend consumentengedrag. Ook wordt zichtbaar dat de rol van de gemeente steeds meer verschuift van direct sturend naar faciliterend, verbindend en kaderstellend.

De belangrijkste inzichten uit de evaluatie zijn hieronder samengevat.

1. Veerkrachtige maar veranderende lokale economie

De Voorschotense economie heeft zich de afgelopen jaren positief ontwikkeld en laat een duidelijke veerkracht zien. Dit blijkt onder meer uit een stabiele detailhandelsstructuur in het centrum, groei van horeca, een toename van het aantal zelfstandige ondernemers en een relatief sterke ontwikkeling van de zorgsector.

Tegelijkertijd verandert de economische structuur in hoog tempo. Digitalisering, online handel en andere niet-plaatsgebonden vormen van bedrijvigheid zorgen voor verschuivingen binnen de lokale economie. Veel van deze ontwikkelingen volgen bredere maatschappelijke en markttrends en zijn slechts beperkt lokaal beïnvloedbaar.

2. Beperkte directe sturingsmogelijkheden, grotere rol voor faciliteren en verbinden

Uit de evaluatie blijkt dat economische ontwikkelingen vaak niet direct het gevolg zijn van actief gemeentelijk beleid. De invloed van de gemeente ligt daarom steeds minder in directe sturing op groei of aantallen, en meer in het creëren van goede randvoorwaarden.

Daarbij gaat het onder meer om het bieden van duidelijke ruimtelijke en beleidsmatige kaders, het ondersteunen van ondernemers, het versterken van netwerken en het verbeteren van dienstverlening en communicatie. De inzet van instrumenten zoals centrummanagement en de relatiemanager ondernemers wordt hierbij als belangrijk en effectief beschouwd.

3. Het centrum als economisch en sociaal hart blijft cruciaal

De evaluatie laat zien dat het centrum van Voorschoten een belangrijke economische én maatschappelijke functie vervult. Detailhandel, horeca, evenementen en de wekelijkse markt versterken gezamenlijk de vitaliteit en leefbaarheid van het dorp.

Tegelijkertijd staat deze centrumfunctie onder druk door ontwikkelingen zoals digitalisering, veranderend koopgedrag en verzadiging van winkelruimte. Hierdoor verschuift de focus steeds meer naar kwaliteit, samenhang en verblijfsklimaat. De Ontwikkelvisie Centrum Voorschoten vormt hiervoor een belangrijk richtinggevend kader.

4. Schaarste aan bedrijfsruimte vraagt om scherpe ruimtelijke keuzes

De beschikbare ruimte voor economische functies is schaars, zowel in het centrum als op de bedrijventerreinen. De lage leegstand en stabiliteit van het aanbod wijzen op een verzadigde situatie.

Voor bedrijventerreinen betekent dit dat zorgvuldig ruimtegebruik steeds belangrijker wordt. Bedrijfsruimte staat onder druk door lichtere of niet-passende functies, terwijl tegelijkertijd ruimte nodig blijft voor zwaardere bedrijvigheid. Dit vraagt om een sterke samenhang tussen economisch beleid en ruimtelijke ordening.

5. Verbeterde samenwerking met ondernemers en in de regio

De samenwerking met ondernemers en regionale partners is de afgelopen jaren versterkt. Er is meer structureel overleg met ondernemerscollectieven, het ondernemerscontact is verbeterd via de relatiemanager en de deelname aan regionale samenwerking binnen de Key Region Leiden is actiever geworden.

Deze samenwerking vormt een belangrijke basis voor toekomstig economisch beleid, zowel lokaal als regionaal. Tegelijkertijd blijft aandacht nodig voor het verder verbinden van het Voorschotense bedrijfsleven aan regionale netwerken en economische kansen.

6. Gebrek aan data en monitoring beperkt sturing

Een terugkerend aandachtspunt is het ontbreken van actuele en betrouwbare data op verschillende economische thema's, zoals leegstand, toerisme, verduurzaming en de ontwikkeling van bedrijvigheid.

Hierdoor wordt gerichte beleidssturing en evaluatie bemoeilijkt. De evaluatie onderstreept daarom het belang van structurele monitoring en het werken met duidelijke en meetbare indicatoren in toekomstig beleid.

De evaluatie vormt de inhoudelijke basis voor het opstellen van een nieuwe economische visie en agenda. In het najaar van 2026 zal hiervoor een plan van aanpak worden opgesteld.

Beoogd effect

Met dit voorstel wordt bereikt dat:

- De gemeenteraad inzicht krijgt in de uitvoering van de Economische Visie en Agenda 2021–2024;
- De belangrijkste economische ontwikkelingen en trends binnen Voorschoten worden geduid;
- Een inhoudelijke basis wordt gelegd voor het opstellen van een nieuwe economische visie en agenda;
- Toekomstig economisch beleid beter kan aansluiten op actuele ontwikkelingen en ruimtelijke vraagstukken.

Argumenten

1.1. De evaluatie geeft inzicht in de ontwikkeling van de lokale economie en maakt duidelijk welke rol de gemeente effectief kan vervullen

De evaluatie laat zien hoe de Voorschotense economie zich in de afgelopen jaren heeft ontwikkeld en welke trends zichtbaar zijn binnen verschillende economische sectoren. Uit de evaluatie blijkt dat veel economische ontwikkelingen voortkomen uit bredere maatschappelijke trends. Dit vraagt om een rol van de gemeente die meer gericht is op faciliteren, verbinden en het bieden van randvoorwaarden.

1.2. Het voorstel past binnen bestaand beleid en de beleidscyclus

De evaluatie is een logisch onderdeel van de beleidscyclus en volgt op de vaststelling van de Economische Visie 2021 – 2024. Het vormt de brug naar nieuw beleid en sluit aan bij de bestaande visies zoals de Ontwikkelvisie Centrum Voorschoten (mei 2023) en Ontwikkelvisie Bedrijventerreinen Voorschoten 2025 - 2040.

1.3. De evaluatie biedt richting voor toekomstig economisch beleid

De bevindingen laten zien dat de economie zich positief ontwikkelt, maar ook dat nieuwe uitdagingen ontstaan, zoals ruimtegebrek, functiemenging en digitalisering. De evaluatie bevat concrete aanbevelingen die richting geven aan een nieuwe visie.

1.4. Het opstarten van een nieuwe visie is noodzakelijk voor continuïteit

De huidige economische visie is afgerond. De evaluatie biedt inhoudelijke richting voor het opstellen van een nieuwe economische visie en agenda.

Kanttekeningen

1.1. De evaluatie is op onderdelen beperkt door gebrek aan data

Voor verschillende thema's, zoals leegstand, toerisme en verduurzaming, ontbreken actuele en betrouwbare gegevens. Hierdoor zijn niet op alle onderdelen harde conclusies mogelijk.

1.2. Externe ontwikkelingen beïnvloeden de resultaten sterk

Veel ontwikkelingen, zoals groei van online handel en toename van ZZP'ers, zijn niet direct beïnvloedbaar door gemeentelijk beleid. Hierdoor is de relatie tussen beleid en effect niet altijd eenduidig. Ook is een deel van de beleidsperiode sterk beïnvloed door de coronapandemie en de landelijke maatregelen die in die periode golden.

Inwonersparticipatie en communicatie

De evaluatie is opgesteld op basis van beleidsanalyse, beschikbare data en gesprekken met betrokken partijen. Bij het opstellen van de nieuwe economische visie zullen ondernemers, ondernemersverenigingen en regionale partners nadrukkelijk worden betrokken. Participatie en communicatie vormen daarbij een belangrijk onderdeel van het vervolgproces.

Financiën

De evaluatie zelf heeft geen directe financiële consequenties.

Voor het opstellen van een nieuwe economische visie wordt in het najaar van 2026 een plan van aanpak opgesteld. Eventuele aanvullende middelen of onderzoeken worden via de reguliere begrotingscyclus aan de raad voorgelegd.

Juridisch kader

Het college is op grond van artikel 160 lid 1 sub b Gemeentewet bevoegd besluiten voor te bereiden en uit te voeren.

Daarnaast heeft het college op grond van artikel 169 lid 2 Gemeentewet een actieve informatieplicht richting de raad.

Risico's

Aan het te nemen besluit zijn als zodanig geen risico's verbonden.

Duurzaamheid

Duurzaamheid is een integraal onderdeel van economisch beleid. In de evaluatie wordt onder andere aandacht besteed aan:

- Verduurzaming van bedrijventerreinen;
- Energietransitie en klimaatadaptatie;
- Circulair gebruik van ruimte en middelen.

In de nieuwe economische visie zal duurzaamheid nadrukkelijk worden meegenomen als randvoorwaarde voor economische ontwikkeling. Er wordt ingezet op een integrale aanpak van verduurzaming bij de doorontwikkeling van de bedrijventerreinen.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Watingen,
gemeentesecretaris

mw. drs. N. Stemerding,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/26/110559/488536

De raad van de gemeente Voorschoten;

Gelet op art. 108, lid 1 en art. 147, lid 2 Gemeentewet

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 12 mei 2026,

besluit:

1. De evaluatie van de Economische Visie en Agenda 2021 – 2024 vast te stellen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op donderdag 4 juni 2026

de griffier,

de voorzitter,

dhr. drs. E. Krijgsman

mw. drs. N. Stemerding